

Služba za reviziju finansijskog poslovanja

Na osnovu člana 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 22/00) i člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka («Službeni glasnik BiH» broj 61/06) izdajem

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2006. GODINU I POSTIZBORNOG
FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA – OPĆI IZBORI 2006.
HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE 1990

Broj: 03-07-6-477/08
Sarajevo, 10. juli 2008. godine

SADRŽAJ:

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS REVIZIJE	5
Predmet revizije	5
Cilj revizije	5
Obim revizije	5
4. PRETHODNE REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI	5
5.2. PREPORUKE	6

MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine izvršila je reviziju finansijskih izvještaja za 2006. godinu **Hrvatske demokratske zajednice 1990** i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i finansijskog izvještaja od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2006. godine. Revizija je ispitivala primjenu Zakona o finansiranju političkih stranaka i primjenu člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, od strane HDZ 1990.
- 1.2. Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje u skladu sa zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.
Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na osnovu revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Reviziju smo obavili u skladu sa revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način da prikupimo dovoljno dokaza koji nam, u razumnoj mjeri, pružaju garancije da je stranka postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.
- 1.4. Revizija je na osnovu uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvještajima, ocjenu računovodstvenih načela prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja i postupanje u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razumnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Utvdili smo da Hrvatska demokratska zajednica 1990 u izvještajnom periodu nije postupila u skladu sa odredbama člana 4. stav (2) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Prema našem mišljenju, osim navedenog, revidirani finansijski izvještaji ukazuju da je Hrvatska demokratska zajednica 1990 u 2006. godini postupala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i članom 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansijskog poslovanja u Centralnoj izbornoj komisiji BiH je izvršila reviziju finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske zajednice 1990 i to: godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2006. godine.

Revizija je preduzeta u skladu sa članom 14. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka i članom 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Zbog činjenice da se revizija obavlja provjerama na bazi uzorka i da postoje ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska demokratska zajednica 1990 je iskazala ukupne prihode u iznosu od 252.193,45 KM, čija struktura je data u sljedećoj tabeli¹:

Red.br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u uk.prih. %
1	Članarina	1.910,00	0,76%
2	Prilozi fizičkih lica	98.404,56	39,02%
3	Prilozi pravnih lica	73.198,26	29,02%
4	Prihodi od imovine	0,00	0,00%
5	Prihodi od pr.lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	33.200,00	13,16%
7	Prihodi iz budžeta	39.274,26	15,57%
	Ostali prihodi	6.206,37	2,46%
	Ukupni prihodi:	252.193,45	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju Hrvatska demokratska zajednica 1990 je iskazala ukupne rashode u iznosu od 247.254,06 KM².

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska demokratska zajednica 1990. Skraćeni naziv stranke je HDZ 1990.

HDZ 1990 je registrovana 13.04.2006. godine u Kantonalnom sudu Mostar pod rednim brojem 007-0-R-06-000031.

Sjedište političke stranke je u Mostaru, ulica Nikole Šubića Zrinjskog 12/II.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke je Božo Ljubić, privremeni predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2006. godinu je Ivica Drmać.

¹ Podaci koji su iskazani u tabeli preuzeti su iz izmijenjenog i dopunjenog godišnjeg finansijskog izvještaja HDZ 1990 za 2006. godinu koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljen 01.07.2008. godine

² Podaci koji su iskazani u tabeli preuzeti su iz izmijenjenog i dopunjenog godišnjeg finansijskog izvještaja HDZ 1990 za 2006. godinu koji je Centralnoj izbornoj komisiji BiH dostavljen 01.07.2008. godine

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu, organizacionu strukturu Hrvatske demokratske zajednice 1990 čine:

- Središnjica HDZ 1990,
- 2 županijska/kantonalna odbora, i
- 11 općinskih i gradskih odbora.

3. OPIS REVIZIJE

Predmet revizije su godišnji finansijski izvještaj Hrvatske demokratske zajednice 1990 za 2006. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora održanih u oktobru 2006. godine i to sljedećih organizacionih dijelova:

- Središnjica HDZ 1990 Mostar,
- Općinski odbor HDZ 1990 Livno, i
- Općinski odbor HDZ 1990 Čapljina.

Cilj revizije je da revizoru omogući da izrazi mišljenje o tome da li je HDZ 1990 u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Obim revizije finansijskih izvještaja HDZ 1990 obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanje usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na prihode iz budžeta, priloge fizičkih i pravnih lica i troškove kampanje.

4. PRETHODNE REVIZIJE

Revizija se obavlja prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

- a) **Na osnovu obavljene revizije utvrđeno je da je HDZ 1990 postupio suprotno odredbama člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**³

U toku 2006. godine stranka je primila priloge fizičkih lica (pjevača) u vidu besplatnih nastupa na predizbornim skupovima stranke. Obzirom da stranka u svojoj dokumentaciji nema račune za obavljene usluge, prekršene su odredbe člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

³ Pravno ili fizičko lice koje političkoj stranci pruža uslugu ili prodava proizvod mora stranci da ispostavi račun, bez obzira na to ko snosi plaćanje usluge ili proizvoda, odnosno, bez obzira na to da li je usluga pružena ili proizvod dat bez naplate.

b) Stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁴

Obrasci godišnjeg finansijskog izvještaja nisu popunjeni u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06).

Stranka nije pravilno popunila obrazac 5. godišnjeg finansijskog izvještaja jer su obaveze prema dobavljačima iskazane u ukupnom iznosu a ne pojedinačno po povjeriocima, što nije u skladu sa članom 23. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Troškovi predizborne kampanje

Hrvatska demokratska zajednica 1990 je postupila u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, odnosno u svrhu izborne kampanje je potrošila 144.933,55 KM.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁵ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Hrvatska demokratska zajednica 1990 je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 881.865,28 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj zajednici 1990 da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da postupa u skladu sa odredbama člana 4. stav (2) i člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:*
 - *da obezbijedi odgovarajuću dokumentaciju (račune) za pružene usluge i*
 - *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

- *da uspostavi knjigovodstvene evidencije po odborima stranke s ciljem obezbjeđenja tačnih podataka o prometu putem blagajne, prometu transakcijskog računa, prihodima i rashodima stranke⁶ i*

⁴ Politička stranka je obavezna da Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnosi finansijske izvještaje na obrascima koje je odobrila Centralna izborna komisija BiH, a čiji su sadržaj i forma propisani Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

⁵ Član 15.10 stav 2. propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

⁶ Prihodi u poslovnim knjigama iskazani su na istim karticama konta za sve odbore stranke. U poslovnim knjigama Središnjice HDZ 1990 je na kraju godine za pojedine odbore izvršeno uknjižavanje ukupnih prihoda i rashoda u ukupnom iznosu bez odgovarajućih analitičkih evidencija.

- *da ustroji upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge (nalog uplate i nalog isplate; dokumenta na osnovu kojih se vrše isplate putem blagajne). Poslovanje blagajne treba urediti tako da se razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma⁷.*

Komentar

U ostavljenom roku Hrvatska demokratska zajednica 1990 je dostavila primjedbe i odgovor na Preliminarni izvještaj o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja za 2006. godinu i postizbornog finansijskog izvještaja – Opći izbori 2006. Uz primjedbe je dostavljen i ispravljeni i dopunjeni godišnji finansijski izvještaj za 2006. godinu, čime je stranka dobrovoljno otklonila veći dio nedostataka u popunjavanju finansijskog izvještaja koji su navedeni u Preliminarnom izvještaju o reviziji. Osim navedenog, stranka je 27.06.2008. godine u skladu sa odredbama člana 13. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka dobrovoljno izvršila povrat dijela priloga pravnih lica u iznosu od 324,00 KM koji su premašili limit na visinu priloga. Primjedba koja se odnosila na prekršaj člana 4. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka nije uvažena iz razloga što stranka nije obezbijedila odgovarajuću dokumentaciju o pruženim uslugama. Argumentovane primjedbe stranke su uvažene i u tom dijelu su nalazi izmijenjeni i ugrađeni u Izvještaj o reviziji.

Zahvaljujemo se ovlaštenoj osobi za finansijske izvještaje i zaposlenim u Središnjici Hrvatske demokratske zajednice 1990 na dobroj i korektnoj saradnji tokom obavljanja revizije finansijskih izvještaja.

Hasida Gušić, šef Službe

Sanja Čabrilo, revizor

Željko Bakalar, pomoćnik revizora

⁷ Uvidom u dokumentaciju odbora čiji su izvještaji bili predmet revizije utvrđeno je da nisu vođeni blagajnički izvještaji.